

ACC. N:R M. 15215: 1-2.

Landskap: *Bohuslän* Upptecknare: *Gösta Olsson, Lund*
Härad: *Stängenäs* Berättare: *Selma Persson, Bua*
Socken: *Lyse* Berättarens yrke: *änka eft. småbrukare*
Uppteckningsår: *1960* Född år *1882* i *Lyse*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Stenkörning. s. 1-2.

Stenhuggeri här intill så tidigt jag kan minnas. Arvid började köra 1902 tror jag. Hade huggit sten själv dessförinnan. Körde i Buabergen nästan så länge brytning där pågick. Transport ner till Trälebergskilen på "Stenvägen"; en brygga gick ut på grunt vatten, och från den togs stenen i prämar ut till kuttrar. En tid körning till Buahöjd; där togs stenen på järnvägsvagnar till kajen i Lysekil. Från samma brott körde också två granngårdar till oss.

Från en granngård var två flickor med och körde en tid, när deras far blivit invalid; det var sedan de gått och läst.

Arvid började köra sten i Lysekil ungefär 1926. Aldrig kört i egna berg. Alltid körning med 1 häst. Uppfödde aldrig hästar själv utan köpte vanligen på marknader i Uddevalla och Rabbalshede; både nordsvensk och ardenner, mest ardenner. Förställsvagn med rakt uppstående sidor i karmen. Gjorde karmen själv; smed och snickare lagade till underrede och hjul. Hade bara 1 vagn på gården, så stenvagnen fick duga till annan körning också.

Hade inget stall på arbetsplatsen förrän de sista åren, då Arvid fick hyra ett; tidigare hade Arvid och några andra körare hållit middag utomhus i "Bagarns gård"; där var affär, och folk uppe från landet brukade sätta häst och vagn där, när de kom till stan. Ungefär en halv mil till arbetsplatsen. Körde för spridda huggare; alltid gatsten. Vägslagning rätt så ofta; då hjälpte stenhuggarna till. Arvid for hemifrån vid 7-tiden och kom hem vid 5-6tiden på eftermiddagen. Skodde hästen själv. Körde inte varje dag. Det var inte så mycket körning. Efter mätning på torsdag körde han rent på 3-4 dagar; måste också sköta jordbruket på kvällar och "lediga" dagar. Körde även om vintern, någon gång med släde till och från berget; mycket sällan släde i själva stenkörningen.

Var organiserad i Transportarbetarförbundet.

Lagade selar själv så gott han kunde; var någon gång iväg till selmakare Forsström. Reparerade vagn själv; hade varit i smedlära och kunde göra enklare saker hemma.

Var med vid lastning med häst och vagn. Det blev väl oftast samma körare som var med. Lastning var ju det man tjänade mest på.

Körningen biinkomst. Det gick så mycket ifrån när man körde sten, till häst och vagnar och allt. Gården blev inte skött som den skulle och gav inte så mycket. Alltid 3 kor, kviga och ett par kalvar, hushållsgris, ibland även en att sälja; sålde mjölk, smör och ägg.

Hetlevrade körare kom naturligtvis i dispyt med stenhuggarna, men de som körde höll väl tyst med sina åsikter för det mesta, huggarna var ju så många.

De bönder som inte körde var nog lite avundsjuka, tyckte körarna tjänade mycket pengar. Dessa fick ju kontanter direkt, men i lantbruket kommer pengarna långt efter arbetet. Och så fanns det bönder som höll sig för mer och tyckte körarna inte var stort bättre än arbetare.

Arvid slutade köra något efter 1940-41; det blev så litet att köra då i bergen och så var ju Arvid rätt gammal. Gården utarrenderades som betesmark till större granngård, som också haft stenkörning, och djuren såldes. Barnen utflugna för längesen, stadsbor nu allihop.